

יום שני ז' בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - קי"ב

1. אמוראים שהזדמנו למקום בארץ ישראל, הביאו לפניהם אפרסק שגודלו כמחבת של כפר הינו, שהוא ה' סאין, מה עשו עמו? אכלו שליש והפקירו שליש ונתנו לפני בהמתן שליש.
בסוף השנה הזדמן לשם ר' אלעזר, והביאו לפניו אפרסק והיה אפשר ליטלו ביד אחת, אמר: 'ארץ פרי למלחה, מרעת יושבי בה'.
2. רבי יהושע בן לוי הזדמן לגבלא, ראה אשכולות גפן שהיו נראים כעגלים, שאל: עגלים בין הגפנים? אמרו לו: אשכולות הם, מה אמר על כך? ארץ, ארץ, הכניסי פירותיך, למי את מוציאה פירותיך, לערביים הללו שעמדו עלינו בחטאתינו...
בסוף השנה הזדמן לשם ר' חייא, ראה האשכולות שהיו נראים רק כעזים, שאל: עזים בין הגפנים? אמרו לו: לך, ואל תעשה לנו כפי שעשה חברך...
3. כשהיתה השנה מבורכת בארץ ישראל - בית סאה עושה חמשת ריבוא כורין תבואה. כיצד חישובו את זה?
רבי מאיר: אני ראיתי בבקעת בית שאן [אינה מארץ ישראל] בית סאה עושה = 70 כורים
כל שכן צוען שהיתה המעולה שבמצרים שהיא המעולה מארצות חו"ל, שעשו בה = 70 כורים
מציונו בפסוק שחברון היתה מבונה [עושה פירות] פי 7 מצוען [וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים] = 490
[שאין לפרש נבנתה ממש, כיון שאין אדם בונה בית לבנו קטן קודם שיבנה לבנו גדול, ומצרים היה גדול מכנען]
כל זה בחברון שהיא אדמת סלעים ולכן היו קוברים בה, אבל באדמה רגילה בארץ ישראל = 500
בזמן שהיא מבורכת כתוב: 'ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים' = 50,000
4. רבי יוסי: סאה ביהודה היה יוצא ממנה חמש סאין של חמשה מיני קמחין. אלו הן?
סאה קמח - דק, סאה סלת - משובח, סאה סובין - קליפת החיטה הנושרת ע"י הכתישה במכתשת לפני הטחינה,
סאה מורסין - קליפה שאינה נושרת ומנפים אותה לאחר הטחינה, סאה קיבוריא - קמח גרוע שעושים ממנו פת קיבר.
5. אלו מימרות נוספים למדנו בענין חשיבותה של ארץ ישראל?
א. אמר צדוקי לר' חנינא: יפה שאתם משבחים את ארץ ישראל - שאבי הניח לי קרקע בשטח בית סאה, ממנה יש לי: שמן, יין, תבואה, קיטניות, ובהמותי רועות בה.
ב. אחד מבני האמורי שאל את בן ארץ ישראל: דקל זה כמה תמרים אתם לוקטים ממנו, אמר לו 60 כור, אמר לו עדיין לא התיישבתם בארץ וכבר פגמתם אותה, אנחנו כשהארץ היתה בידינו היינו גודרים מהדקל 120 כור, אמר לו הישראל גם אני התכוונתי לומר רק מצד אחד של הדקל.
ג. רב חסדא: 'ואתן לך ארץ חמדה נחלת צבי' למה ארץ ישראל נמשלה לצבי:
א. מה צבי זה אין עורו מחזיק בשרו, [לאחר שפושטים אותו] אף א"י עושה פירות מרובים עד שאין מקום להחזיקן.
ב. מה צבי זה קל ברגליו מכל החיות, אף א"י קלה מכל הארצות לבשל את פירותיה.
אבל אינה דומה לצבי בזה שאין בשרו שמן והיא 'זבת חלב ודבש', שמנים מחלב ומתוקים מדבש.
ד. ר"א כשעלה לא"י אמר, ניצלתי מקללה האחת, כשסמכוהו אמר: ניצלתי משתים, כשהושיבוהו בסוד העיבור: ניצלתי משלש הקללות שבפס'.
ה. רבי זירא כשעלה לא"י, לא מצא ספינה לעבור את הנהר, עבר על קרש ואחז בחבל, אמר לו ההוא צדוקי: 'עמא פזיזא' שהקדמתם פיהם לאוזניכם, נעשה לנשמע ועדיין אתם בפזיזותכם שלא המתנת לספינה, ענה לו: מקום שמשה ואהרן לא זכו לו מי אמר שאזכה להכנס אליו אם לא עתה.
ו. ר' אבא היה מנשק הסלעים [או האלמוגים] של עכו, ר' חנינא היה מתקן מכשולי הדרך מחמת חיבת הארץ, ר' אמי ורבי אסי היו קמים מהחמה לצל בימי החמה, ומצל לחמה בימי הצינה, כדי שלא יתרעמו על ישיבת ארץ ישראל. ר' חייא בר גמדיא היה מתגלגל בעפרה של ארץ ישראל, שנאמר: כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו.
ז. דוד שכן דוד בא - רבי ירמיה: קטיגוריא [מסטינים ומלמדי חובה] בתלמידי חכמים. שמואל: גזירות על גזירות. רב יוסף: שוללים אחר שוללים.
ח. רב: עתידין כל אילני סרק שבארץ ישראל שיטענו פירות...